SVATÁ HORA

ČÍSLO 4 • 2010

Rozhovor s Václavem Vondráškem
Maria – Vykoupená Země
Kázání P. Stanislava Přibyla, CSsR
6x o vnějších aspektech slavení liturgie
Cestou víry – Sladší než pomsta
Blahoslavený Vasilij Veličkovskij

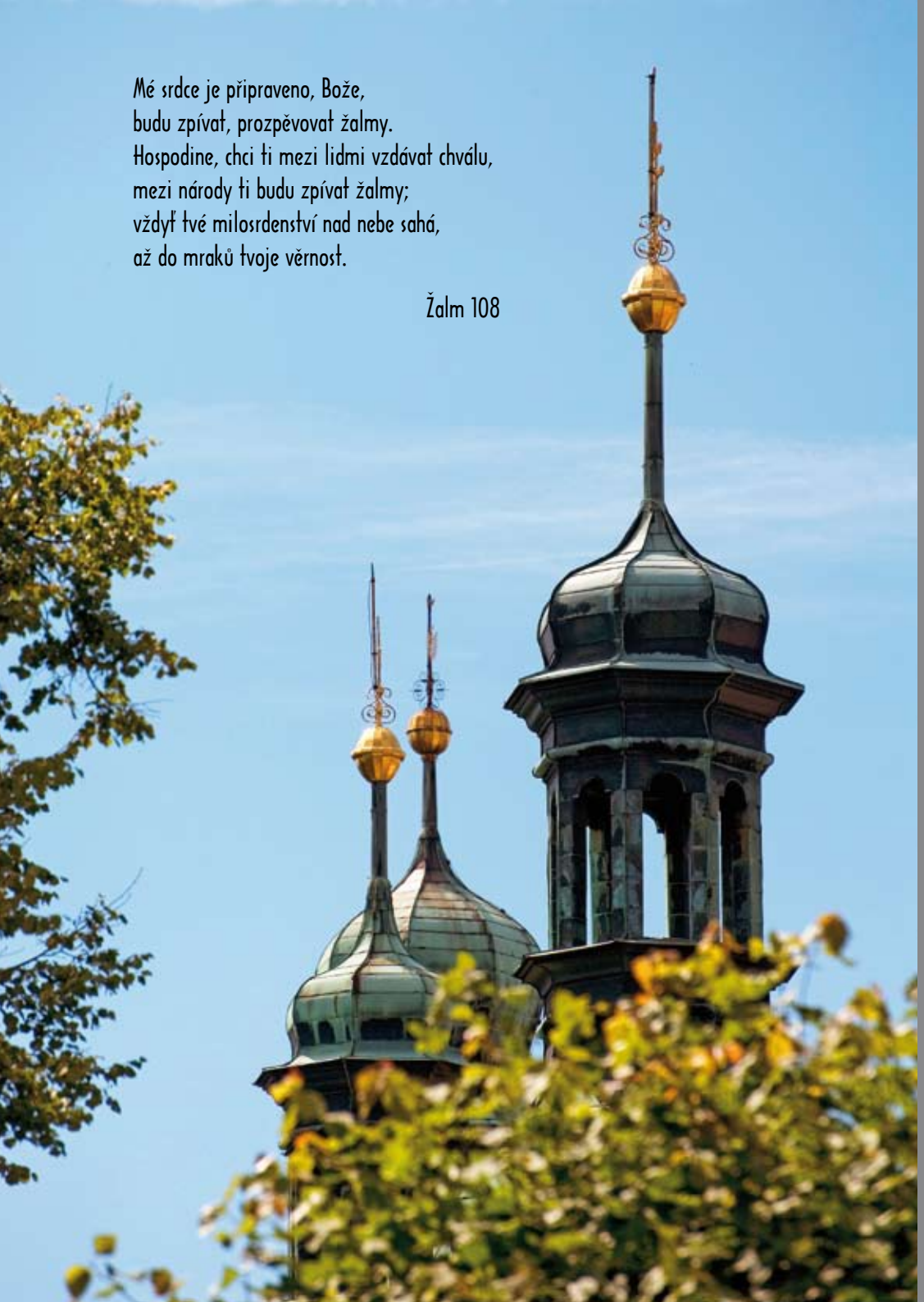

Mé srdce je připraveno, Bože,
budu zpívat, prozpěvovat žalmy.
Hospodine, chci ti mezi lidmi vzdávat chválu,
mezi národy ti budu zpívat žalmy;
vždyť tvé milosrdenství nad nebe sahá,
až do mraků tvoje věrnost.

Žalm 108

OBSAH

Úvodník

Zbav se jí, vždyť za námi křičí! 3

Naše pravidelné otazníky

Rozhovor s Václavem Vondráškem 4

Zprávy

Zprávy ze Svaté Hory 8
Opravy na Svaté Hoře 9
Maria - Vykoupená země 10
Fotogalerie slavnosti Korunovace 13

Spiritualita

Kázání P. Stanislava Přibyla, CSsR o slavnosti Korunovace 14
Dobrá kniha - - Notker Wolf: Prokletý mobil 16
6x o vnějších aspektech slavení liturgie 18
Cesty víry 20
Blahoslavený Vasilij Veličkovskij 22

Informace

Exercicie, poutě, bohoslužby 24

Fotografie na titulní straně časopisu:
P. Josef Michalčík, CSsR, při slavnosti Korunovace

Fotografie v časopise:
Pavel Šmolík, Jan Traxler a archiv Svaté Hory

Zbav se jí, vždyť za námi křičí!

Někdy máme pocit, že Bůh naše prosby o dobro pro naše blízké neslyší. Voláme a Pán nám neodpovídá. A často proto i své volání vzdáme. Můžeme si ale pak zoufat, že nás Pán nevyslyšel?

Zkusme to udělat jako ona kananejská žena v Matoušově evangeliu (Mt 15,21-28). Volala na Krista, ale on jí neodpověděl. Ona však i nadále trpělivě volala, nevyčítala, že si jí nevšímá, jak by se jí mohlo zdát. Ježíš svým mlčením totiž pouze chtěl dosáhnout toho, aby její láska k dceři byla spojena s pokorou srdce a trpělivostí. Nakonec se k ní otočil i přes výčitku apoštolů „Zbav se jí, vždyť za námi křičí!“ a její prosbu vyslyšel. V dnešní době, kdy očekáváme, že všechno musí být „tady a teď“, si často neuvědomíme to nejdůležitější: potřebu lásky, věrnosti a hlavně trpělivosti, schopnosti naslouchat tak, jak si to přeje Bůh.

Předložme ve chvilce ticha prosbu za někoho drahého, něco, co nám hodně leží na srdci. Postavme se v duchu před Ježíše, poklekněme před ním a řekněme, co chceme, aby našim drahým daroval. Vyslovme tu prosbu v lásce a naléhavosti. A buďme trpěliví.

P. Josef Michalčík, CSsR

Mt 15, 21-28

Ježíš odtud odešel až do okolí Týru a Sidónu. A hle, jedna kananejská žena z těch končin vyšla a volala: „Smiluj se nade mnou, Pane, Synu Davidův! Má dcera je zle posedlá.“ Ale on jí neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci přistoupili a žádali ho: „Zbav se jí, vždyť za námi křičí!“ On odpověděl: „Jsem poslán jen ke ztraceným ovcím z lidu izraelského.“ Ale ona přistoupila, klaněla se mu a řekla: „Pane, pomoz mi!“ On jí odpověděl: „Nesluší se vzít chléb dětem a hodit jej psům.“ A ona řekla: „Ovšem, Pane, jenže i psi se živí z drobtů, které spadnou ze stolu jejich pánů.“ Tu jí Ježíš řekl: „Ženo, tvá víra je veliká; staň se ti tak, jak chceš.“ A od té hodiny byla její dcera zdráva.

NAŠE PRAVIDELNÉ OTAZNÍKY…

Blbli jsme ja ko malí kluci

Rozhovor s panem Václavem Vondráškem ze Smolotel, vokalistou, trubačem a ministrantem na Svaté Hoře, organizátorem již tradiční poutě bývalých svatohorských vokalistů, trubačů a ministrantů.

Nyní bydlíte ve Smolotelích. Je to Vaše rodná obec?

Nikoli. Narodil jsem se na statku v Těchařovicích jako nejmladší z pěti dětí. Do kostela jsme chodili do Chraštic. Otec byl několikrát zavřený, pracoval pak v dolech v Jáchymově v nelidských podmínkách. Jednou, když jsem byl na pobytu v lázních, byl jsem se v Jáchymově podívat: žili tam opravdu ve strašných podmínkách. Otřesné ubytování, zoufalé stravování, nebezpečná práce – vše se tehdy dělalo ručně, byť s radioaktivním materiálem. Když otec nebyl doma, statek i rodina to tvrdě pociťovaly. Po jeho tragické smrti nás pak ze statku násilně vystěhovali. Tak jsem se ocitl ve Smolotelích (šli jsme tam k tetě, abychom nemuseli do pohraničí), kde žiji dodnes. Tehdy jsem chodil do druhé třídy. Samozřejmě jsem také ministroval na Makové, kam tehdy docházel pan farář z Pečic, pater Horák. Maminka pak nemohla najít práci, tak jí někdo z příbuzenstva nakonec pomohl sehnat práci v Jitexu v Rožmitále.

Jak jste se dostal jako ministrant na Svatou Horu?

Matka se potom doslechla, že je možnost, aby mne umístila ve svatohorské škole. Patrně na Svatou Horu chodila, a tak mi tedy vyjednala, že jsem zde mohl od své čtvrté třídy, tedy od roku 1954, až do roku 1958 být.

Tehdy byli na Svaté Hoře pouze tři kněží: pater Fail, Pittermann a pater Stejskal. Nikdo jiný. Do školy jsme tehdy chodili už v Příbrami, Na příkopech, svatohorská škola už tehdy nefungovala. V jejím horním patře sice ještě bydlel pan učitel Plaček, ale do zahrady současného exercičního domu jsme chodili jen občas v létě se vykoupat, protože tam byl bazén. Bydleli jsme už přímo v klášteře a všechno se odehrávalo zde: výuka, cvičení, jídlo i očista.

Kolik vás, vokalistů, trubačů a ministrantů, bylo?

Ten soubor ministrantů čítal jedenáct, dvanáct či třináct kluků. Někteří z nich tu pobyli jen několik měsíců. Ukázalo se třeba, že vůbec nemají sluch, a tak odcházeli. Další si to rozmysleli, nebo je odvolali rodiče. Jiní tu byli třebas jen rok, dva. Nebo tu byli takoví jako já nebo třeba bratři Leciánové, kteří jsme tu byli čtyři i více let. A já jsem sem ještě docházel i potom, po mém odchodu roce 1958, na výpomoci o sobotách a nedělích.

Jaké místnosti v klášteře jste obývali?

V prvním patře rezidence jsme měli ložnici, místnost na učení a místnost na hudbu. V ní je dnes farní sál – hned za vchodem do kláštera z ambitu. O patro níž byla koupelna. S kotlem, pod nímž jsme museli topit a pak jsme se v té teplé vodě teprve mohli koupat. To bylo jedenkrát týdně, pravidelná očista se dodržovala.

Jaký byl váš denní program?

Brzy ráno byl budíček. Na mši v půl sedmé jsme už ministrovali, potom snídaně a do školy. Na oběd jsme docházeli na Svatou Horu. Odpoledne jsme měli výuku hudby, na mě připadla trubka, zkoušeli jsme liturgii nebo bylo prostě volno.

Jak vypadala vaše výuka hudby?

Po hudební stránce nás měl na starosti P. Fail. Byl velice přísný, ale také hodný a spravedlivý. Ono udržet na uzdě dvanáct kluků z celé republiky – pamatuji si, že jsme mezi sebou měli dokonce i kluky ze Slovenska, a ti ze začátku mluvili jen maďarsky! – to jistě nebylo lehké.

První křídlovku mi koupil o osm let starší bratr Adolf, který mě velmi často navštěvoval. Jeho cesta k hudbě byla také velmi zajímavá. Protože otec potřeboval jeho pomoc na statku, nerad viděl, že bratr hraje na housle. A tak si je musel schovávat v kapličce, která stála u nás naproti domu…

Když byl v učení, ve hře pokračoval. I na vojně v Plzni. Potom hrál také na harmoniku, no a nakonec teď hraje na varhany v Mirovicích. Je to dobrý muzikant.

Křídlovku Vám tedy věnoval bratr...

A s ní jakoby mi věnoval i celoživotní lásku k hudbě. Tady sice nástroje byly, ale on mi ji dal jako takový vklad, a tím mě k tomu nástroji připoutal. Hraji tak na ni celý život. Na křídlovku mě tady učil starší spolužák, který tu byl asi o dva roky déle než já, nějaký Šimák ze Znojma. Já pak zase vyučoval ty mladší, kteří nastoupili po mě. Po zacvičení jsem tedy byl zařazen do kolektivu svatohorských trubačů.

Jakou hudbu jste vy trubači na Svaté Hoře provozovali?

Především jsme vítali procesí. Každé přicházející procesí jsme očekávali u mariánského sloupu na náměstí. Tam jsme zahráli dvě, tři fanfáry. Pak následovala vítací řeč některého ze svatohorských paterů. Potom jsme s procesím udělali tzv. „kolečko“, vedli jsme je ambity za zvuku troubení (tympány se vozily na trakářku) od pražské brány až zase zpět před Korunovační oltář.

Loučení s procesím bylo podobné. Nejdříve jsme udělali „kolečko“, pak některý kněz se s procesím loučil u mariánského sloupu a dával požehnání na cestu domů. Tak to fungovalo až do roku 1959. Je to skoro div, že i v oné nahnuté době tato praxe tak dlouho vydržela.

Na trubky jsme hráli i při mši svaté v bazilice – klečeli jsme před mřížkou, tehdy tam ještě byla – a hráli mariánské písně, ale o vánocích koledy a podobně.

Nehráli jsme však jen duchovní písně. Občas, zejména pro návštěvy, jsme v naší zkušebně hráli i dechovou hudbu, polky a valčíky.

Zpívali jste také?

Ano. Sezóna byla dost nabitá. Zejména neděle a svátky – Korunovace a hlavní Pouť. Na ně často přijížděli kanovníci, utkvěl mi zejména pater Dočekal, nebo kardinál Tomášek. Bylo to množství Zdrávasů, které jsme zazpívali. V neděli k večeru, když už bylo klidněji – po procesích, pomáhali jsme pateru Pittermannovi počítat, co se vybralo. Za to jsme dostávali známky – tu sbírku mám dodnes: plná čtyři alba. Pak jsem si i nějaké známky dokupoval.

Také jsme dostávali nějakou malou pozornost a za ni jsme si mohli v krámcích koupit třebas nějakou sladkost.

Jak jste trávili volný čas?

Mezi stromky na trávníku u náměstí jsme hrávali fotbal. Pater Fail tomu přál a nás to tady hodně drželo. Občas jsme hráli zápasy s ministranty z Čimelic, to jsme hráli na dnešním stadionu Spartaku Příbram, a pak jsme jeli na zápas do Čimelic.

Chodili jsme se koupat na Sázky, to je rybník na okraji Příbrami pod Svatou Horou. Dnes by to tam už nebylo možné, ale tehdy to byl krásný rybník. A také jsme měli koupání u exercičního domu, ale o tom jsem už hovořil.

Svatohorští ministranti při průvodu o slavnosti Korunovace.
Vpravo: Prezenční listina setkání ministrantů v roce 1969.

V zimě jsme chodili bruslit na louku východně od Svaté Hory. Byly tam velké zamrzlé louže, na bruslení ideální. Také jsme měli zvláštní skluzavku po sněhu podél zdi zahrady až dolů k dnešní průmyslové škole. To byla taková pikantní záležitost. V tehdejších polobotkách jsme si tam brzy uklouzali dvě koleje a s rozběhem jsme často dojeli až dolů do města. A také nejednou spadli. Zkrátka jsme blbli jako malí kluci… (smích)

Dostali jste se i mimo Svatou Horu?

Měli jsme spoustu výletů. Provádělo se to tak, že v Příbrami byla autodoprava Sova a Ondřejka. Ti pánové měli dva větší osobní automobily, do nichž jsme se všichni vešli. A tak jsme objížděli hrady a zámky: byli jsme na Karlštejně, na Orlíku, na Zvíkově i jinde. Pamatuji si, byla to ještě stará Vltava, že jsme s autem pluli na Zvíkov na přívozu.

Na jednom duchovnějším výletu jsme byli také v Praze. Přespávali jsme tehdy u svatého Jiljí, navštívili katedrálu svatého Víta.

Na Svaté Hoře jste byl čtyři roky. A potom?

Po odchodu ze Svaté Hory do Rožmitálu za maminkou jsem tady sice ještě o víkendech vypomáhal, bylo to za patera Olšara. Později za patera Adlera jsem ovšem nepochodil, byl to jiný typ kněze, nesedli jsme si. V té době jsem nastoupil do učení a stal se ze mne zámečník. Jako syn kulaka, podobně jako moji sourozenci, jsem neměl možnost studovat. A tak jsem celý život pracoval na šachtě.

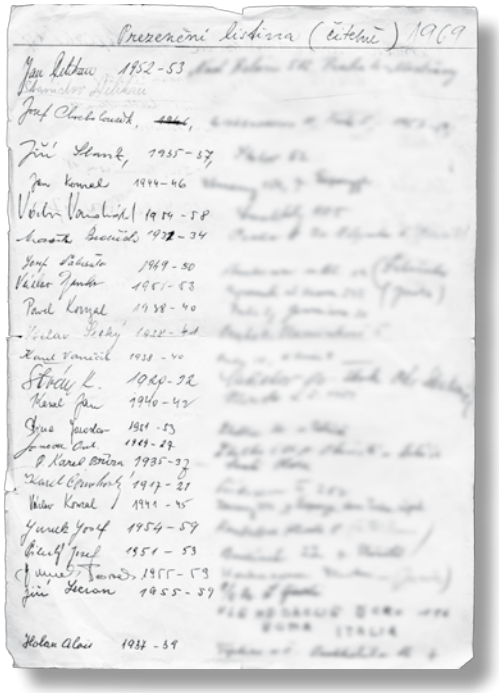

Po hudební stránce jsem se v Rožmitále dále vzdělával u jakéhosi pana Fouse. Začal jsem tam také hrát v orchestrech. V mládežnickém orchestru v Jitexu, potom v orchestru na vojně v Plzni. Tehdy bylo ovšem kde hrát: spousta plesů, máje. Dnes už taneční zábavy prakticky neexistují.

Když zemřela teta se strýcem ze Smolotel, tak jsem se tam za maminkou přistěhoval, aby tam nebyla na všechno sama. Tak jsem se rozhodl, ač jsem měl nabídku na práci ve škodovce jako vyučený zámečník, vrátit se do Smolotel. A dále jsem hrál v dechových orchestrech. Nejlepší z nich byl asi Mistral. V současnosti, kdy se změna struktura souborů a i malé orchestry vlastně vymizely, hraní na trubku je už pomálu. Hraji ještě se dvěma mladými trumpetisty na honech, svatbách a podobně. Poslední rok také vypomáhám v Rožmitále v dechovce mladých, kam si mě pozvali, abych podpořil mladé, asi patnáctileté kluky.

Na Makové hoře působíte jako varhaník. Kudy vedla Vaše cesta k tomuto nástroji?

Ještě za svého svatohorského ministrování jsem dva roky chodil na příbramské Vinohrady na klavír k profesoru Němečkovi. Byl to pro mne základ pro hru na varhany. V Rožmitále mne pak maminka přihlásila i na harmoniku. To mne ale moc netěšilo, tak jsem na ni dlouho nehrál. Potom ale, po smrti pana Josefa Wimmera, varhaníka na Makové, jsem tam nastoupil jako varhaník já. Na hodiny jsem chodil na Svatou Horu k pateru Karlu Břízovi. Ten mi poskytl základy. Po určitou dobu jsem pak jezdil hrát na mše i do Pečic a i v současnosti někdy vypomohu v okolních kostelích. Nejsem sice nějaký zvláštní varhaník, jsem varhaník lidový… (smích), ale i těch je nedostatek.

Poutě bývalých svatohorských vokalistů, trubačů a ministrantů mají již svou dvacetiletou tradici. Jak tato setkání začala?

K prvnímu setkání bývalých ministrantů došlo vlastně už v roce 1969. Byl to jeden rok politického uvolnění. Mám z toho setkání arch s podpisy účastníků. Jsou mezi nimi podpisy členů žijících i zemřelých - například patera Karla Břízy.

Po roce 1989 pak začalo každoroční setkávání nás, bývalých ministrantů, vždy první sobotu v září. Letos poprvé, kvůli nově zavedené Poutní mariánské sobotě, setkání proběhne o druhé zářijové sobotě, 11. září v 9 hodin.

I z vašeho každoročního ministrantského setkávání je zřejmé, že vliv Svaté Hory neskončil s příchodem dospělosti…

Svatá Hora na mě měla velký duchovní i hudební vliv. A to se přeneslo i do mého civilního života. S díky vzpomínám na všechny, kteří se nám zde s láskou věnovali.

S panem Václavem Vondráškem hovořil Pavel Šmolík

Zprávy ze Svaté Hory

❒ Ve čtvrtek 3. června jsme oslavili Slavnost Těla a Krve Páně. Při odpolední mši svaté se liturgie zúčastnil i Svatohorský chrámový sbor zpěvem mešního propria Petra Ebena.

❒ 5. června se uskutečnila další Poutní mariánská sobota. Program vedl P. Michal Němeček.

❒ Oslava Božího Těla pak proběhla tradičně ještě v následující neděli, letos 6. června, při mši svaté v 9.00 hodin. Po mši svaté, kterou sloužil P. Anton Verbovský, CSsR u Korunovačního oltáře, následoval eucharistický průvod ambity.

❒ V sobotu 12. a neděli 13. června jsme oslavili 278. výročí Korunovace milostné sošky P. Marie Svatohorské.

Slavnost začala v sobotu večer latinskými nešporami, kterých se v bazilice, kromě dvou kantorů, účastnilo asi padesát věřících. Následovala modlitba růžence a večerní mše svatá v 19.30 hodin, které předsedal generální vikář litoměřické diecéze, P. Stanislav Přibyl, CSsR. Ve 21.00 hodin pak proběhl noční koncert duchovní hudby v rámci cyklu Hudba v nezvyklých souvislostech, při němž byla uvedena premiéra první části oratoria Radka Rejška (hudba) a P. Petra Beneše, CSsR (libreto) Maria - Vykoupená Země, věnovaného Svaté Hoře. Více na jiném místě časopisu.

V neděli pokračovala slavnost Korunovace obvyklými bohoslužbami. Hlavní mši svatou v 9.00 hodin celebroval apoštolský nuncius v České republice Mons. Diego Causero. Při liturgii zněla Mše D dur Antonína Dvořáka v provedení asi osmdesátičlenného ansámblu pod vedením svatohorského regenschoriho Pavla Šmolíka. Liturgii byli přítomni i zástupci italského Valle di Ledro, kteří po průvodu s milostnou soškou položili květiny k pomníku vysídlenců ve svatohorském ambitu.

❒ V sobotu 19. června proběhla na Svaté Hoře Arcidiecézní pouť rodin. Hlavní mši svaté v 11.00 hodin předsedal pražský arcibiskup Mons. Dominik Duka, O.Cr.

❒ V pátek 25. června v 16.30 hodin se konalo první povolební zasedání nového Výboru Matice svatohorské, na němž bylo zvoleno předsednictvo v tomto složení: Věra Langová – předsedkyně, Ivan Svoboda – místopředseda, Miloslava Šmolíková – jednatelka.

❒ V sobotu 26. června se uskutečnila Pouť řeckokatolíků na Svatou Horu. Svaté liturgii u Korunovačního oltáře, kterou tradičními zpěvy doprovázel Pražský řeckokatolický sbor, předsedal Mons. Ladislav Hučko.

❒ V neděli 27. června sehráli žáci ZUŠ Sedlčany, ZUŠ Sedlec-Prčice, členové sboru Záboj a hudební skupiny Repete na prostranství před Svatou Horou Legendu o svaté Anně. Hudebně dramatické taneční vystoupení shlédly asi dvě stovky diváků. Další představení na Svaté Hoře se uskuteční 9. října letošního roku.

Legenda o svaté Anně na Svaté Hoře

❒ 3. července se konala další Poutní mariánská sobota. Vedl ji P. Jozef Andrejčák, O.Cr.

❒ V sobotu 10. července se konaly obvyklé Zpívané latinské chorální nešpory.

❒ Ve středu 14. července navštívila Svatou Horu poutní skupina z Nagasaki. Mši svatou pro ně sloužil arcibiskup Joseph Mitsuaki Takami, P.S.S.

❒ Ve dnech 12. až 18. července na Svaté Hoře proběhlo letní soustředění účastníků kurzu liturgické varhanní hry Plzeňské diecéze a Pražské arcidiecéze. Kurzu se účastnilo asi 40 frekventantů. Součástí bohatého programu byly kromě pravidelné modlitby laud (česky) a kompletáře (latinsky) tématické přednášky, jejichž lektory byli špičkoví odborníci v dané problematice. Na závěr kurzu se jeho frekventanti zúčastnili slavení dvou mešních liturgií. První z nich v sobotu 17. července v 17.00 hodin předsedal plzeňský biskup Mons. František Radkovský.

❒ V neděli 18. července byla mše svatá v 9.00 hodin přenášena Českým rozhlasem, programem ČRo2 Praha.

❒ V neděli 1. srpna navštívili naše poutní místo tradičně bavorští katolíci. Poutní mši svatou v 10.00 hodin celebroval Mons. Franz Xaver Eder, emeritní biskup pasovský.

Biskup Ladislav Hučko při kázání

Opravy na Svaté Hoře

▮ Na konci května letošního roku byla zahájena **oprava střešní krytiny** hlavního objektu svatohorské baziliky. 50% staré střešní krytiny horní části střechy bylo nahrazeno novými šindeli. Styky střešních ploch nebyly spojovány plechováním, jako v případě předchozího řešení, ale byly plynule navázány pomocí šindelové krytiny, takže místa jsou nyní odolnější vůči zatékání.

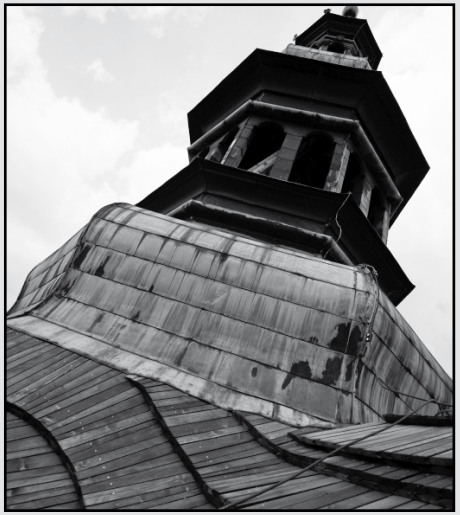

▮ V souvislosti s renovací střechy baziliky dojde k **opravě zlaté báně,** která je umístěna na hlavní (sanktusní) věži baziliky.

▮ V průběhu druhého pololetí roku 2010 dojde rovněž k realizaci další etapy **rekonstrukce budovy kláštera.** V předchozí etapě, která proběhla v roce 2005, byla rekonstruována vrchní dvě patra kláštera, kde se nachází ubytovací prostory pro svatohorské redemptoristy. Rovněž byl instalován výtah. V současné době začínají práce na třetím patře budovy, kde jsou plánovány prostory pro hosty.

▮ Před zahájením letošní Poutní slavnosti také již byly dokončeny poslední úpravy na nově instalovaném **ozvučení prostoru** Korunovačního oltáře a systém je plně funkční. Dík patří zejména anonymnímu dárci, který na tento projekt věnoval polovinu potřebné částky, tedy téměř 40 tis. Kč.

Prosíme Vás o finanční pomoc s provozem Vašeho poutního místa. Dary jsou jediným zdrojem finančních příjmů pro tyto potřeby. Rovněž prosíme o Vaše modlitby, abychom mohli výše uvedené plány uskutečnit.

Konto na běžné opravy je: 35-520395309/0800, konto pro potřeby provozu Svaté Hory je: 520395309/0800, u ČS Příbram. Lze přispívat i prostřednictvím platební karty přes portál www.svata-hora.cz.

P. Josef Michalčík, CSsR

Maria – Vykoupená Země

V rámci letošní slavnosti Korunovace byla premiérována i první část oratoria, které se snaží navázat na bohatou tradici české duchovní chrámové hudby a umocnit hluboký prožitek slavnostních okamžiků Korunovace. O okolnostech jeho vzniku, nastudování a provedení pojednává následující článek.

Okolnosti vzniku skladby

Myšlenka iniciovat vznik oratorijního, tedy vokálně instrumentálního celovečerního díla, vznikla spontánně, v průběhu rozhovorů s P. Petrem Benešem, CSsR nad otázkami hudebních tradic evropských národů. Výsledkem byl koncept, který P. Beneš vypracoval, a jenž se sestává z cyklu volných básnických textů, spjatých myšlenkou Marie – Naší Paní v květech:

Introit
I. Kde jsi?
II. Meditace na Píseň písní
III. Eva utěšuje Joba
IV. Životopis Ježíše Krista podle Matouše
V. Zvěstování
VI. Kříž
VII. Nanebevzetí
Introit

Zhudebnění textu se ihned po jeho vzniku ujal skladatel Radek Rejšek. Vzhledem k časové náročnosti projektu bude kompozice premiérována ve dvou letech: v roce 2010 její první polovina až po „Životopis“, v následujícím roce pak celé oratorium.

P. Petr Beneš, CSsR

Nastudování a provedení

Praktická stránka takto čerstvě vznikající kompozice je více než zajímavá: skladatel Radek Rejšek mi dodával v rukopisu postupně jednu dokončenou část po druhé. Tyto pak bylo třeba přepsat do digitální podoby v počítači a vytvořit notové materiály pro sbor a orchestr. Teprve potom bylo možné jednotlivé části zkoušet. A tak poslední z letos provedených částí – „Životopis“, jsme se soubory zkoušeli poprvé pouhé tři týdny před provedením.

Skladba je svěřena smíšenému sboru, sopránovému a tenorovému sólu, recitátorovi, varhanám a orchestru. V sobotu 12. června 2010 ve 21.00 hodin byla venku v Korunovačních kaplích v rámci letošního koncertního cyklu „Hudba v nezvyklých souvislostech“ provedena její první část v tomto obsazení: Kateřina Falcníková – soprán, Radek Prügl – tenor, P. Petr Beneš – recitace, Miloslava Šmolíková – varhany, Svatohorský chrámový sbor, Komorní smíšený sbor Dr. Vladimíra Vepřeka, komorní orchestr, dirigent Pavel Šmolík.

Večerní koncert navštívilo více jak sto posluchačů. Dlouhotrvající potlesk byl interpretům i autorům příjemnou odměnou. Zejména autorům skladby patří dík, neboť kompozici vytvořili jako skutečný dar, bez nároku na honorář.

Autoři oratoria

Radek Rejšek (*1959) se narodil v Praze. Skladbu studoval nejprve soukromě u Zdeňka Lukáše, poté na Pražské konzervatoři, na AMU a JAMU. V současnosti pracuje v Českém rozhlase jako hudební redaktor. V rámci této své profese se věnuje především rozsáhlému projektu pořizování nahrávek českých historických vahan. Rovněž je hlavním hybatelem podobného projektu v oblasti zvonů. Dále vyučuje skladbu na Konzervatoři v Českých Budějovicích. Jako varhaník a carillonér (hráč na zvonohru) působí v chrámu Narození Páně na pražské Loretě. Z jeho rozsáhlého díla, zahrnujícího především kompozice duchovního zaměření, na Svaté Hoře již zaznělo množství skladeb. Zmiňme například premiéru Te Deum věnovaného 100 let trvání titulu svatohorské baziliky (2005), dále premiéru cyklu Blahoslavenství (2006), Stabat Mater, věnované Svaté Hoře (2008) a Janových pašijí (2009 a 2010).

P. Petr Beneš, CSsR (*1965) po studiích českého jazyka, literatury a pedagogiky na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy působil jako učitel na různých typech škol. Následoval vstup do Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele a studium teologie na Teologické fakultě v Bratislavě. Na Svaté Hoře začal P. Petr Beneš působit v roce 2005. V současné době je činný jako duchovní české komunity ve Vídni.

Zvukový záznam premiéry oratoria (ukázku) naleznete na internetových stránkách Svaté Hory na http://svata-hora.cz/cz/article/1363/maria-vykoupena-zeme.

Nanebevzetí

P. Petr Beneš

A nastal čas, kdy Mariina touha vidět Syna,
který byl ve víře přítomen v každé chvíli,
bušila ustavičně na křehkou schránku těla.

Maria prosila, zda by už zemřít směla
a jako odpověď dostala od anděla?
Palmovou ratolest, tak sytě zelenou,
že její barva se bezpochyb rozvíjela
tam, kde je blaženost a světlo konce nemá.

Ratolest vyrostlou v blízkosti Boží lásky.
Ta má jít před Tebou, až duše bude z těla
uprostřed andělů do nebe odnášena
na misce stvořené z přesladkých dlaní Syna.

Jak oběť vznese ji
a země z svého klína
vydechne v přečisté nádherné duši Paní
svou touhu nejhlubší do míst, kde všechno zrání
stane se plností a věčným vinobraním.

Tak Země vydechla
a nebe k tomu zpívá.
Petr a ostatní kol Matky shromáždění
cítí jen lehký van,
matčino pohlazení.

Však ptáci vnímaví postupně utichají.
Na vlnách západu přetiché poznávají
nápěvy, ve kterých se nebe blíží k zemi.

Martyrů zástupy a čistých panen řady
svou lásku zpívají a nám, co neslyšíme,
noty se v růžích na zemi poskládají.
A v bílých liliích, které po stopách Paní
pokryjí každičké místo, kde do bolesti
naděj se otvírá a tak se pozná štěstí.

V prázdnotě, která tu po Tobě, Matko, zbyla
vykvetla do noci zahrada roztodivná.
Tam, kde jsme čekali jen tmu a táhlou zimu,
rozvíjí v poupatech zas život novou sílu.
Pramení na zemi, a přece spěje k nebi.
Kořeny loučení vydají květy něhy.

Odvěká snoubenko, v tvém těle zasnoubeni
jsme s Láskou, jež jediná dá smysl naší zemi.

Z oratoria Maria – Vykoupená Země

Několika fotografiemi se vracíme ke slavnosti

Korunovace

Bůh nenasazuje korunu
na sádrovou hlavu s parukou

Kázání P. Stanislava Přibyla, CSsR o slavnosti Korunovace při hlavní mši svaté v 9 hodin, které předsedal arcibiskup Diego Causero, apoštolský nuncius v ČR

Excelence, milý pane nuncie, milí přátelé, poutníci z České republiky, Bavorska, Slovenska, z Itálie i z dalších koutů světa, nastal čas slavného dne pro Svatou Horu, slavnosti Korunovace. Letos tuto slavnost slaví naše poutní místo už po dvousté sedmdesáté osmé.

Slavnost má svůj původ v aktu korunovace milostné sošky Panny Marie Svatohorské, což je starobylá tradice, jíž chceme my katolíci prokázat Matce Boží úctu a prohlásit ji svoji Královnou.

Tak, jako je tomu v mnoha případech, i zde se jedná o dvojici svátků zasvěcených Pánu Ježíši a Panně Marii. V pátek jsme slavili Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, včera památku Srdce Panny Marie. Slavíme Narození Páně a svátek Narození Panny Marie, slavíme také slavnost Krista Krále a Panny Marie Královny.

Chceme postavit Pannu Marii na roveň Ježíši Kristu, Božímu Synu? To v žádném případě! Těmito paralelními dvojicemi svátků chceme poukázat, že Panna Maria je nejvěrnější učednicí Ježíše Krista. Její osud je podobný osudu Božího Syna, od početí až po oslavení v blízkosti Boží. Jasné rozlišování však můžeme vypozorovat například na další dvojici svátků: zatímco slavíme Nanebevstoupení Páně, oslavujeme Nanebevzetí Panny Marie. Co Bůh dělá vlastní mocí, to je Marii dáno jako milost.

Panna Maria je vzorem nás lidí. Ona nebyla nikým jiným než člověkem. To, co jí činí výjimečnou, je její úloha v dějinách spásy a její výbava od Boha ke splnění tohoto úkolu. Tak se stává naprosto ideální osobou k následování a ukazuje, jakých výšin může dosáhnout člověk, který se drží Pána Boha.

Držet se Pána Boha – to není jen snaha o osobní spásu. Samozřejmě, že nám v posledku jde o to, abychom – jak se říká – – přišli do nebe a nepřišli do pekla. Ale stejně tak se říká, že do pekla jde každý sám, zatímco do nebe se dá dojít jen s druhými lidmi. A tak není náš život izolovanou událostí, ale je zasazen do kontextu místa a času, v němž žijeme.

Možná často naříkáme, jak je ten svět špatný a zkažený, a nezapomeneme dodat, jak to za našich mladých let bylo lepší. Ano, může to být pravda. V tu chvíli však zapomínáme na jednu podstatnou věc: jsme posláni Bohem sem a teď, abychom žili. Nebude nám dopřán žádný ideální (ani virtuální) svět a čas. Snění o starých zlatých časech je myšlení v kategoriích rytířských románů a pohádek. Nepotkáme ani princeznu, ani se neoctneme v časech, kde se kamení proměňuje ve zlato, či jak bychom si to přáli. Zůstaneme těmi, kterými jsme, a budeme žít tady a teď, tak jak jsme žili doposud, se všemi radostmi i starostmi, které jsou nám tak důvěrně známy. V těchto podmínkách si můžeme zasloužit vítězný věnec, můžeme korunovat svůj život, tak jako Panna Maria. Ona nebyla žádnou královnou krásy, vypiplanou kosmetikou, reklamami a vylepšenou počítačem. Byla to obyčejná žena, žijící v době a prostředí, které nebylo nijak lehké. Ona však svůj život korunovala tím, že jej žila poctivě. V tom je krása člověka, tak, jak ji zamýšlel Bůh, když jsme na svém místě a neutíkáme z něj k nějakým virtuálním realitám či vzdušným zámkům. Vždyť jak je krásná naše země, pokřtěná tolika kostely, kaplemi, křížky a sochami, jak je krásné žít tady a v tomto čase!

Poselství Panny Marie Korunované a tedy i poselství této slavnosti i poutního místa Svaté Hory zní: koruny lze dosáhnout věrným životem, v němž chápeme vše, co nás potkává, jako Boží školu – i když někdy poměrně obtížnou. Je to život s nohama na zemi, ale se srdcem v nebi, totiž tam, kde je ten který nás miluje a k němuž se modlíme: „Přetvoř naše srdce podle Srdce svého.“ Bůh nenasazuje korunu na sádrovou hlavu s parukou, ale na hlavu člověka, mnohdy šedivou starostmi, přece však krásnou životem prožívaným jako příležitostí.

P. Stanislav Přibyl, CSsR

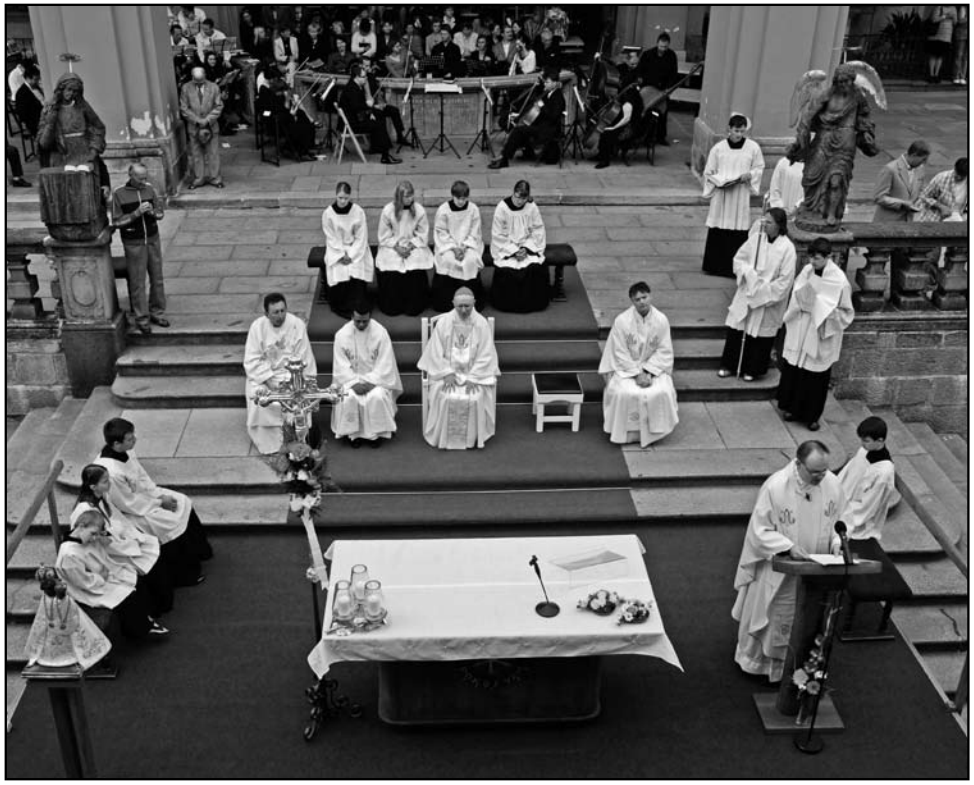

Dobrá kniha

Notker Wolf: Prokletý mobil

Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2009.

Současná doba nás často zatěžuje tak velkým množstvím úkolů, že nám večer již nezbývá síla k otevření knihy a soustředěnému čtení. A proto jsme nuceni hledat jiné alternativy, jak lačnou duši nasytit psaným slovem. Jednou z nejčastěji používaných možností jsou periodika všeho druhu – jak klasické tištěné noviny a časopisy, tak stále častěji také periodika elektronická. Ta nám kromě aktuálních informací nabízí rovněž krátké glosy k zamyšlení. Lze je číst v autobuse, vlaku, metru, kde jen se právě nalézáte a máte chvilku volného času.

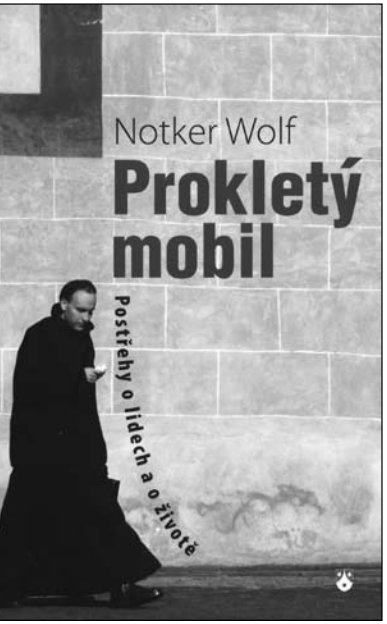

Právě tak i kniha Prokletý mobil může poskytnout žádanou oázu pro krátký únik z uspěchaného každodenního shonu. Ač by se podle jejího názvu mohlo zdát, že se jedná o publikaci veskrze kritickou k moderní technice, není tomu tak. Výstižnější by snad byl přesný překlad jejího německého originálního názvu *Aus heiterem Himmel – Z čistého nebe*.

V předmluvě se totiž dozvídáme, že pramenem myšlenek pro sloupky, otištěné v jistém časopise pro ženy, byly „nápady z čistého nebe“, které si autor pravidelně zaznamenává do svého mobilního telefonu. *„Tyto nápady z čistého nebe přicházejí vždy ve volných chvilkách během dne, v nepředvídaných i předvídaných,“* píše v první kapitole autor.

Tyto nápady pak jsou zpracovány formou literárního sloupky – vždyť byly původně určeny pro otištění v periodiku, časopise. *„Charakter sloupků zůstal zachován i v knižním vydání. Poznáte to podle toho, že úvahy sledují průběh roku a vztahují se i ke svátkům roku církevního, jež zobrazují jako velké události dějin spásy. Poznáte to však také podle toho, že si tyto krátké texty i nadále ponechaly zhuštěnou formu sloupků. Jako sloupky se označují krátké, pravidelně vycházející komentáře, které vznikly na základě pozorování, nějakého nápadu nebo zadání. To znamená, že se sloupky tématem nezabývají vyčerpávajícím způsobem, ale podněcují k přemýšlení.“*

Kniha nabízí různá témata z oboru mezilidských vztahů, otázek víry, společenské etiky, chápání světa, mezináboženského dialogu, ale dotýká se též maličkostí každodenního života. Svá duchaplná zamyšlení o nás i životě autor předkládá jednou z pohledu pozorovatele, jindy z perspektivy člověka, kterému se ostatní často svěřují.

Přesto, že se jedenaosmdesát krátkých, obvykle dvou až třístránkových v knize obsažených textů často mírně kriticky dotýká některých lidských vlastností nebo názorů, autor jednoznačně usiluje o pozitivní přístup při pohledu na svět a též při řešení konfliktních názorů či situací: *„Považuji za skutečně křesťanský postoj, díváme-li se na náš omezený svět a na všechny lidi pokud možno s úsměvem. Tento postoj v nás totiž vzbuzuje jistotu, že na naše starosti, vlastnosti a na naši bídu existuje ještě jiný pohled, a to pohled z jiného světa.“*

• • •

Notker (Werner) Wolf, OSB (*1940) se narodil jako syn krejčího. Střední školu nastoupil v Memmingen (dnes Bernhard-Strigel-Gymnasium) a pokračoval na Rhabanus-Maura-Gymnasiu. Po absolvování v roce 1961 vstoupil do benediktinského kláštera sv. Ottilie. Zde získal řádové jméno Notker. Po složení řeholních slibů v roce 1962 studoval filozofii na benediktínské koleji svatého Anselma v Římě. Roku 1965 přestoupil na univerzitu LMU v Mnichově a studoval zde teologii a filozofii, ale též zoologii, anorganickou chemii a dějiny astronomie. V roce 1974 promoval s prací Cyklický model světa jako Stoa. V roce 1968 byl přijal kněžské svěcení. Roku 1971 pak byl jmenován profesorem Přírodní filozofie a Filozofie vědy na Papežské univerzitě sv. Anselma v Římě. Od r. 2000 je generálním představeným řádu Benediktinů.

Notker Wolf je členem správní rady a předsedou mezinárodního orgánu benediktinů Gremien L'Alliance Inter Monast res a Dialogue Interreligieux Monastique a Čínské komise pro řády. Je členem Evropské akademie věd a umění a je prvním předsedou katolického Institutu pro výzkum misijní teologie v Mnichově.

V Německu je Notker Wolf znám mimo jiné tím, že ani jako vyšší církevní představený nedal vale lásce k rockové hudbě a občas vystupuje jako hráč na elektrickou kytaru a příčnou flétnu s rockovou kapelou Feedback. Základem jejího repertoáru je hudba skupiny Rolling Stones. Kromě původních skladeb hraje i cover verze (reinterpretované písně) například od Deep Purple, Led Zeppelin a Jethro Tull. V srpnu roku 2008 vystoupila skupina Notkera Wolfa v klášteře benediktinů Benediktbeuern auf der Bühne jako předskupina pro Deep Purple.

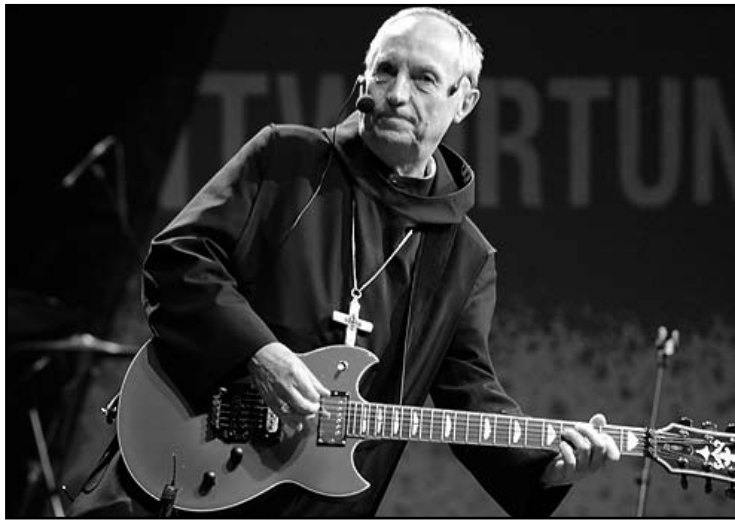

• • •

Knihu Notker Wolf: Prokletý mobil – Postřehy o lidech a o životě, kterou vydalo Karmelitánské nakladatelství je možné zakoupit v jeho distribuční síti a samozřejmě na Svaté Hoře v prodejně knih a poutního zboží či v internetovém obchodu http://shop.svata-hora.cz.

Pavel Šmolík

6x o vnějších aspektech slavení liturgie

Zastavení čtvrté: Kulturně slavit liturgii

Jako varhaník mám snahu o kulturní slavení liturgie přímo v popisu práce. Tato „kultura“ se však zdaleka netýká jen hudební stránky bohoslužeb, ba naopak: vše při liturgii by mělo být proniknuto nejen hlubokou a opravdovou vírou a pevným řádem, ale také snahou o maximální možnou estetickou úroveň jejího slavení. To platí jak pro samotný liturgický prostor, tak pro jeho vybavení, liturgické oděvy, ale též pro texty, které přednášíme, hudbu, která je hrána a zpívána a samozřejmě se to týká i způsobu přednesu liturgických textů, zpěvů a konání liturgických gest. K tématu hovoří i církevní dokumenty. Například v Úvodu k Českému misálu čteme: *„Je třeba, aby posvátné budovy i věci používané k bohoslužbě byly skutečně důstojné a krásné a aby byly znamením a symbolem vyšších skutečností.“ (Úvod k ČM, bod 253).* Co to však je ona „kulturnost“ nebo „důstojnost a krása“?

„Varhany a zvony nemají být žádný luxus, měl by to být standard“

Kardinál Joachim Meisner

Slovo kultura (*cultura*) je latinského původu. Jedná se o příčestí trpné slova *colere*, pěstovat. Kultura je tedy něco, *co je pěstováno*. Původně se slovem *cultura* označovalo pěstování užitkových plodin. Jako metaforu je použil Marcus Tullius Cicero pro překlad Platónova pojmu „péče o duši“. Podle Johanna Wolfganga Goetha se však při výkladu pojmu *kultura* nesmí opomíjet *„ani oblečení a jídelní zvyky, dějiny ani filosofie, umění ani věda, dětské hry ani přísloví, hospodářství ani literatura, politika ani soukromí, ba ani poukaz na škody, vznikající odlesněním hor.“* Všechny výklady termínu *kultura* však vycházejí, ať už je tento chápán v užším nebo širším slova smyslu, z původního významu latinské dvojice slov *colere – cultura*, pěstovat – věc pěstěná.

Naskýtá se otázka, zda my sami děláme vše pro správné, odpusťte mi, „pěstění“ liturgie. Tedy dopřáváme-li jejímu slavení opravdu onu maximální péči, jíž si zasluhuje. Asi se mnou budete souhlasit, když prohlásím, že ne vždy tomu tak je. Oproti přání církevních dokumentů, bez ohledu na jejich význam a, dovolím si říci, i navzdory přání Božímu stavíme často chrám a liturgii na poslední místa našeho (nejen estetického) zájmu.

Obvyklým indikátorem naší nedostatečné péče o tyto otázky bývají průvodní myšlenky typu „to stačí“ nebo „ono to nějak půjde“. Na podporu své pohodlnosti jako argument často zneužíváme i zástěrku skromnosti a snahy o prostotu slavení liturgie. Ale je opravdu správné přehnaně na kráse liturgie a liturgických prostorů šetřit „ve prospěch chudých“ (srvn. Mt 27,9)? V eucharistii přeci potkáváme osobně Ježíše, často denně. A on nám dovoluje nejen dotknout se jeho nohou, ale stává se dokonce naším pokrmem. Byli bychom ochotni rozbít spolu s Marií Magdalenou nádobku drahocenného oleje a vynaložit tak svůj roční plat na „pouhé, zbytečné“ pomazání jeho nohou? Nebo se raději připojíme k reakci jeho učedníků?

Jen zpytujme své uvažování a nahlédněme do našich chrámů. Finanční situace církevních obcí jistě není růžová, ale byla Marie Magdalena milionářkou? Začněme třeba u centra slavení eucharistie – oltáře. Jak často podléháme snadnému pokušení provizorií. A mnohdy je považujeme i za idylická! Při nich například u poutní kaple v lese slavíme eucharistii na kuchyňském stole, zapůjčeném jednou z farnic, jehož zlomená noha je podepřena štůskem starých kancionálů. Nebo pro nedělní mši v kempu jako oltář použijeme prázdný, byť čistý, barel od nafty. Jistě, že každé z výše uvedených provizorních řešení je opodstatněné určitou situací nouze. Je však důležité zvážit: Vede nás k tomuto provizoriu opravdová nouze, nebo pouze pohodlnost vyvinout snahu a dosáhnout tak lepšího stavu věcí?

V kapli Panny Marie v Kyjovském lese nedaleko Plzně provizorium kuchyňského stolu a jeho roli oltáře ukončil místní kroužek nadšenců razantním zásahem: pro jedinou mši ročně, která se v kapli v den poutě koná pořídili nový dubový oltář. Jistě to nebylo pohodlné a snadné. Jistě to však bylo správné.

Také v souvislosti se stavbou nových svatohorských varhan občas slýchám: „Nač je vlastně potřeba tak drahého nástroje? Vždyť stačí, když to při mši nějak hraje…“ Před očima se mi v těch chvílích obvykle vybaví vedle sebe stojící stará rezavá Škodovka a nablýskaný Mercedes. Jak často bychom svého Pána odbyli autem, které přeci „docela jezdí…“?

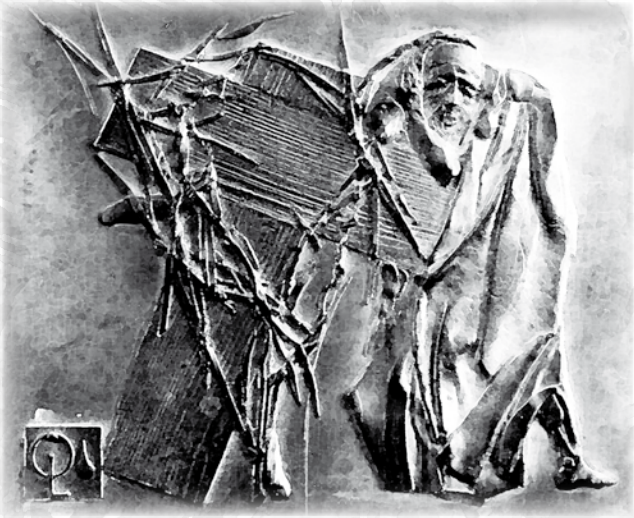

Otmar Oliva, Prorok, reliéf ze zvonu sv. Václava, cín, 1986

Jistě není na mě, abych káral kohokoli za konkrétní činy. Zamysleme se však, zda je dobré přejít tato často nedůstojná provizoria bez zájmu nebo jen mlčením. Stále častěji se ujišťuji v tom, že jedině opravdová oběť při obnově nebo výběru nového prvku, který nám má pomoci důstojně slavit liturgii, může přinést posun blíže k jejímu kulturnímu prožívání. Oběť nejen ve formě finanční újmy je totiž třeba obětovat především svou vlastní pohodlnost a naučit se vnímat, zda je to či ono vkusné, či nikoli, zda je to vhodné a oslavy Boží důstojné. Bohu bychom přece měli chtít dát to nejlepší. Nechápejme to však jen v rovině duchovní. Nosme svá čistá srdce v slavnostně oblečeném těle do vkusně vybaveného a vyzdobeného chrámu.

Pavel Šmolík

Cestou víry

Sladší než pomsta – Les Cowie

Jedna věc je rozjímat o lásce k nepřátelům, když je náš život bez problémů. Je to však zcela odlišné, když vámi lomcuje hněv, obklopují vás agresivní právníci a přejete si, abyste mohli někoho poslat za mříže. Slyšíte tehdy vůbec Boží volání po odpuštění? Před touto otázkou jsem stál v červenci roku 2009.

Pracuji pro společnost, která nabízí své služby na internetu a patří mezi přední firmy, které umožňují nakupovat prostřednictvím počítače. Naše služby oceňují i velké firemní korporace. Důležitou částí hodnoty naší společnosti je exkluzivní databáze informací, které jsme sbírali téměř devět let a jejichž cena je zhruba 4,5 milionu dolarů. Stálo nás to hodně práce. Společnost jsme budovali s vizí, že ji pak prodáme za výhodnou cenu. Najednou však byly naše naděje ohroženy: konkurenční společnosti se podařilo nabourat do našeho systému a ukrást čtyřicet procent našich informací. Díky tomu nám tato firma začala konkurovat v podnikání.

Spravedlivý hněv?

Náš tým informatiků pachatele vystopoval a beze známky pochybnosti dokázal, že byl spáchán zločin. Nepřátelská firma měla své sídlo ve státě Utah. Naše právníky toto odhalení pachatele potěšilo. V jejich očích a úsměvu jste přímo mohli vidět svítit dolary. Radili nám, že se můžeme soudit o miliónové odškodné. Oddělení internetových zločinů Federálního úřadu pro vyšetřování potvrdilo, že máme co do činění s federálním zločinem.

V té době ve mně narůstal hněv. Nebyl jsem akcionářem společnosti, mým úkolem bylo najít kupce, který by naši společnost odkoupil. Očekával jsem slušnou provizi, která závisela na výši prodejní ceny. Krádeží informací však ztratila společnost velkou část své hodnoty. Můj hněv navíc několikanásobně vzrostl, když jsem se dověděl, že vedoucí společnosti se rozhodli nesoudit se. Obávali se, že náklady na soudní proces by byly příliš vysoké a náš konkurent by našel způsob, jak v mezičase ukradené informace použít. Můj hněv ovládl i běžné plnění mých povinností. A proč ne, vždyť se na nás konkurenční firma dopustila obchodního i federálního zločinu. Neměl jsem snad cítit rozhořčení?

List Filemonovi

V centru toho všeho jsem dostal pozvání přednášet na konferenci v Utahu. Jaká příležitost! Najdu toho, kdo se nám naboural do systému a ukradl nám informace. Připravím ho na to, jak krutě za svůj zločin zaplatí.

Můj let byl naplánován na úterý odpoledne, několik hodin po pravidelných setkáních se skupinou katolických přátel nazvaných „snídaně s Biblí“. V pondělí večer mi zavolal vedoucí skupiny a poprosil mě, abych vedl plánované setkání místo něj. Nemohl se z vážných důvodů účastnit. Překvapilo mě to. Zdálo se mi totiž, že jiní ze skupiny jsou na to vhodnější, nicméně jsem s tím souhlasil.

Naše čtení na úterý bylo z listu apoštola Pavla Filemonovi. V něm Pavel prosí Filemona, váženého a zámožného občana v Kolosách, aby odpustil otroku, který mu způsobil vážnou škodu a utekl. Podle tehdejšího židovského práva mohl Filemon žádat pro dotyčného otroka smrt. Pavel naléhal, aby místo trestu projevil milosrdenství a přijal otroka zpět jako „bratra“. Dokonce utečence nazval „svým synem“.

Po přečtení textu jsem se začal cítit nepříjemně. Vyzval jsem přítomné, aby se k textu vyjádřili. Já jsem k tomu nic neříkal, až mě vlastní myšlenky donutily vypovědět, co prožívám. Řekl jsem shromážděným svůj příběh o krádeži, která postihla naši firmu. Názory ostatních byly různé. Někteří mi radili, abych s dotyčným skoncoval. Jiní po mě chtěli, abych na základě toho, co jsme četli, projevil milosrdenství a lásku k nepřátelům. Nakonec jsem ze setkání odešel ještě více nazlobený.

Sladká pomsta

V Utahu jsem navštívil ředitele partnerské společnosti. Řekl mi, že pachatele dobře zná a pokud chci, pozve ho do své firmy. Rozhodl jsem se, že se tam s ním setkám. Následujícího dne jsem seděl v zasedací místnosti, když vešel mladý muž. Musel jsem se ovládnout, abych ho neuhodil. Prosil jsem Pána o pomoc, aby Duch svatý řídil mé srdce a slova. Chtěl jsem vystupovat tak dobře, jako náš nejlepší právník. Jelikož jsem nechtěl dotyčného mladíka přímo obvinit z federálního zločinu, začal jsem otázkou, jestli zná někoho se stejným jménem, kdo žije a pracuje v té stejné oblasti, jako on. Neznal. „Rád bych se s tím člověkem setkal,“ řekl jsem a popsal jsem mu případ krádeže, který udělal. „Chci se mu podívat do očí a zeptat se, jak se bude cítit, až se uskuteční veřejné soudní pojednání a bude ho vyslýchat FBI,“ řekl jsem. Vysvětlil jsem mu, že půjde o miliónový soudní spor s hrozbou vězení na tři až pět let. Zdůraznil jsem mu sílu důkazů, které jsem měl v rukou. „Uvažuji, jak se asi bude cítit jeho žena, když se o tomto zločinu dozví veřejnost a ona bude s hanbou vodit své děti do školy,“ pokračoval jsem. „A jak dokáže chodit na mši svatou každou neděli?“

Podal jsem skvělý výkon a byl jsem se sebou spokojen.

Sladší než pomsta

Mladík zbledl a najednou začal nekontrolovatelně vzlykat. Za přítomnosti svědka se přiznal a všechno nám řekl: jména i podrobnosti zločinu. Nejenom že držím v šachu jeho, ale také lidi, kteří za tím vším stojí. Pronikl mě pocit absolutního vítězství. A pak se to stalo. Náhle se dostavil pocit nepopsatelného pokoje. Jakoby mě objal teplý neviditelný oblak. Podíval jsem se na vzlykajícího mladíka a pocítil jsem velký soucit. A pak jakoby mě něco zvedlo ze židle, přistoupil jsem k němu, chytl ho za ruku a stiskl ji. Pak jsem k němu rozpřáhl ruce a vší silou ho objal. S údivem se na mě podíval.

Trochu překvapeně jsem se přistihl, jak říkám: „Na snídani s Biblí v úterý ráno jsem četl list apoštola Pavla Filemonovi a je celý o odpuštění. A já Ti mám sdělit, že Tě Bůh má rád a odpouští Ti. Kristus Ti dává druhou šanci v životě a nabízí Ti možnost stát se skutečně člověkem, jakým si zasloužíš být."

Posadil jsem se s hřejivým pocitem. Pokračoval jsem: „Nezažalujeme Tě a nezničíme Ti život a Tvou rodinu. Teď máš dvě možnosti. Buď odstraníš a zničíš informace, které jsi ukradl, nebo Tě bude čekat setkání s našimi právníky a akcionáři Tvé společnosti budou obžalováni."

Za týden naši odborníci potvrdili právníkům, že informace z veřejných stránek internetu dotyčné konkurenční společnosti zmizely.

Přímá konfrontace byla pro toho mladého muže bodem zlomu. Zůstali jsme v kontaktu a vím, že se jeho život změnil. Smířil se s Bohem skrze Kristovo vykoupení.

Můj život se také změnil. Léta jsem se modlil, abych slyšel Boží hlas a zjevil se mi Ježíš, ale nikdy jsem si neuvědomil, jak nám může být Bůh blízko. Teď vím, že Bůh nejenom v mém životě mluví, ale také působí. Toto zjištění bych nedal za nic na světě – ani za miliónové soudní vyrovnání.

Zpracováno podle Slovo medzi nami, 7/2010

Blahoslavený

Vasilij Veličkovskij 1903 -1973

Kněz a misionář, mučedník

Další blahoslavený redemporista, kterého představujeme, je Vasil Vsevolod Veličkovskij. Narodil se 1. června, roku 1903 ve Stanislavově na Ukrajině v rodině řeckokatolického kněze. Po vzoru otce se i v něm brzy zrodila touha zasvětit svůj život Bohu. Po skončení polsko-ukrajinské války se roku 1920 přihlásil do semináře ve Lvově. Po jáhenském svěcení se pak stal redemptoristou, složil řeholní sliby a roku 1925 byl vysvěcen na kněze. Jako mladý kněz pracoval nejdříve v semináři jako profesor, ale později byl představenými pověřen misijní činností. Tři roky působil ve Stanislavově a od roku 1928 v ukrajinské Volyni, kde kázal evangelium, vysluhoval svátosti, a zakládal společenství Matky ustavičné pomoci.

Roku 1935 se vrátil do Stanislavova, ale stále vyjížděl do okolí na misie. O pět let později, v roce 1940 na svátek Panny Marie, Matky ustavičné pomoci, se konalo každoroční procesí městem s obrazem Panny Marie. To se ovšem nelíbilo KGB, a otec Vasilij byl předvolán na výslech. Tehdy se to skončilo „jen" mírným napomenutím. Roku 1941 ho představení poslali do Kamence Podolského, kde působil jen krátce, protože ho po roce práce komunistický režim z města vypověděl. V letech 1943-44 přebýval střídavě v Ternopoli a ve Lvově, podle toho, kde bylo více potřeba.

Během druhé bolševické okupace západní Ukrajiny, byl v noci z 10. na 11. dubna 1945, podobně jako mnoho jiných, převezen do Kyjeva a uvězněn. Po dvou letech brutálního vyslýchání byl uznán vinným a odsouzen k nejpřísnějšímu trestu – smrti zastřelením. Co bylo příčinou tohoto přísného trestu? Byla to jeho vlastnoručně napsaná modlitba v jedné knize: *„Matko Boží, zachraň nás od červeného nebezpečí."*

Po třech měsících strávených v cele smrti, kde čekal na vykonání rozsudku, mu trest změnili na deset let vězení. Na cestě do vyhnaneckého tábora v Korově omrzl a rány, které v důsledku toho vznikly, mu způsobovaly bolest až do smrti. Dva roky tedy strávil v Korově. Potom byl převezen do pracovního tábora Vorkuty, kde těžce pracoval v uhelných dolech. Strašné životní podmínky snášel s odvahou. U spoluvězňů, kteří ho familiárně nazývali „náš pop", byl velmi oblíbený. Vedení tábora ho však považovalo za velmi nebezpečného. Proto jej během komunistických svátků, jako například oslavy 1. máje a 7. listopadu, izolovali v domě se speciálním režimem.

Po deseti letech těžkého žaláře byl Vasil roku 1955 ve velmi špatném zdravotním stavu propuštěn na svobodu. Přesto však nadále ve Lvově působil jako kněz. KGB ho také měla stále pod dohledem. V roce 1959 byl Svatým stolcem jmenován biskupem. Svěcení však mohl přijmout až za čtyři roky, 4. února 1963.

Další vlna pronásledování církve postihla opět i otce biskupa Vasila. Po uvěznění v lednu 1969 a po osmi měsících vyšetřování byl odsouzen k dalším třem rokům vězení. V Komunarsku, kde svůj trest nastoupil, lékaři zjistili, že biskup Vasil trpí vážnou nemocí srdce a že operace je nevyhnutelná. Přes těžkou nemoc i naléhání rodné sestry z Jugoslávie zůstal ve vězení až do konce trestu. Biskupovi byl poté zakázán návrat do Lvova, navrhli mu ale, že může jet za sestrou do Zábřehu v Jugoslávii, čehož také Vasil využil.

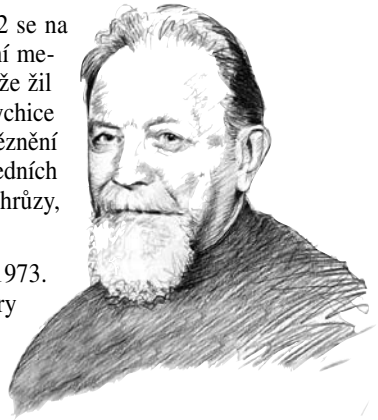

V tomto období navštívil mimo jiné i Řím a 8. dubna 1972 se na soukromé audienci setkal s papežem Pavlem VI. Na pozvání metropolity Hermaniuka navštívil v létě 1972 i Kanadu. Přestože žil ve svobodném světě, jeho nemocnému tělu a podlomené psychice to už nepomohlo. Podle výpovědi svědků byly totiž v čase věznění na biskupu Vasilovi prováděny pokusy. Snad proto měl v posledních měsících života panický strach z lékařů. Pronásledovaly ho hrůzy, které prožil v minulosti.

Vyčerpaný všemi vězeňskými útrapami zemřel 30. června 1973. Za blahoslaveného byl prohlášen spolu se svými spolubratry 27. června 2001 papežem Janem Pavlem II.

P. Roman Janáč, CSsR

Exercicie na Svaté Hoře v roce 2010

Podobně jako v předchozích letech nejsou kurzy rozlišeny podle skupin exercitantů, ale převážně tematicky. Všechny uvedené kurzy, pokud není výslovně napsáno, pro koho jsou určeny, jsou zaměřeny všeobecně, pro muže i ženy, manžele i svobodné, staré i mladé.

4. 10. - 8. 10. „Pod ochranu Tvou...“ - P. Zdeněk Šilhánek, CSsR *)
8. 10. - 10. 10. Setkání pastoračních asistentů pražské arcidiecéze - P. Vladimír Málek
11. 10. - 15. 10. „Krásný Bůh“ - P. Roman Janáč, CSsR
3. 11. - 6. 11. Exercicie pro varhaníky a chrámové hudebníky - P. Christian Martin Pšenička, O. Praem - ZMĚNA
7. 11. - 13. 11. Kněžské exercicie I. - Mons. Michael Slavík
14. 11. - 20. 11. Kněžské exercicie II. - P. Antonín Krasucki, OP
21. 11. - 27. 11. Kněžské exercicie III. - P. Zdeněk Wasserbauer
28. 11. - 2. 12. Exercicie Arcidiecézní charity Praha
2. 12. - 5. 12. Adventní setkání - P. Anton Verbovský, CSsR *) - ZMĚNA
9. 12. - 12. 12. Adventní setkání - P. Josef Michalčík, CSsR *) - ZMĚNA

Začátek exercicií je první uvedený den v 17.30 hodin. Exercicie, označené *), začínají mší svatou v 17.00 hodin v bazilice. Náklady na jednotlivé kursy jsou uvedeny na internetu. Přihlášky jen písemně: Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí Panny Marie Příbram – Svatá Hora, Exerciční dům, 261 80 Příbram II/591, e-mailem ex.dum@svata-hora.cz nebo vyplněním formuláře na http://www.svata-hora.cz.

Významné akce a poutě

27. 8. **Slavnost výročí posvěcení baziliky** (337. výročí) - možnost získání plnomocných odpustků
29. 8. **Oslava posvěcení baziliky** při mši svaté v 9.00 hodin
4. 9. **Poutní mariánská sobota**, vede P. František Masařík
Program: 9.00 modlitba růžence, 9.30 katecheze a adorace s možností svátosti smíření, 11.00 mše svatá, 13.00 křížová cesta, po ní závěrečná mariánská pobožnost
11. 9. **Pouť bývalých svatohorských vokalistů, trubačů a ministrantů -** mše svatá v 9.00 hodin
11. 9. **Latinské zpívané chorální nešpory** v 18.00 hodin
18. 9. **Příbramská svatohorská šalmaj,** historická slavnost, svatohorské náměstí od 10.00 do 22.00 hodin
2. 10. **Poutní mariánská sobota,** vede P. Jaroslav Konečný
Program: 9.00 modlitba růžence, 9.30 katecheze a adorace s možností svátosti smíření, 11.00 mše svatá, 13.00 křížová cesta, po ní závěrečná mariánská pobožnost
9. 10. **Latinské zpívané chorální nešpory** v 18.00 hodin
2. 11. **Vzpomínka na všechny věrné zemřelé** - mše svaté v 7:00, 9:00, 11:00 a 17:00
Po mši svaté v 17:00 následuje pobožnost v Dušičkové kapli

Hudba při bohoslužbách, koncerty a kulturní pořady

29. 8. 9.00 **Hudba při Oslavě posvěcení baziliky**. Petr Eben: Mešní proprium
5. 9. 9.00 **Hudba o 23. neděli v mezidobí**. Gregoriánské zpěvy a varhanní hudba na jejich motivy (připomínka sv. Řehoře, papeže)
15. 9. 17.00 **Hudba o památce Panny Marie Bolestné**. Marc-Antoine Charpentier: Stabat Mater, varhanní hudba
10. 10. 17.00 **Koncert „Hudba v nezvyklých souvislostech“** - Hudba pro jedny až čtvery varhany: premiéry skladeb pro čtvery varhany Františka Xavera Thuriho, Radka Rejška a Pavla Šmolíka; na čtyři nástroje z dílny varhanáře Vladimíra Šlajcha hrají Jaroslav Tůma, P. Stanislav Přibyl, CSsR, Pavel Šmolík a další. Vstupenky budou k dispozici v předprodeji ve Svatohorském poutním muzeu od 1. října.
2. 11. 17.00 **Hudba o Vzpomínce na všechny věrné zemřelé.** Wolfgang Amadeus Mozart: Requiem

28. 10. – 30. 10. **Kurz liturgické varhanní hry IV.** (vede Pavel Šmolík a další, přihlášky: ex.dum@svata-hora.cz)

Kurz vede Pavel Šmolík. Přihlášky jen písemně: Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí Panny Marie Příbram – Svatá Hora, Exerciční dům, 261 80 Příbram II/591 nebo e-mailem: ex.dum@svata-hora.cz.

Otevírací doba a pořad bohoslužeb na Svaté Hoře

Neděle:	Areál otevřen	6.30 - 17.00 hodin
	Mše svaté	7.30, 9.00, 11.00 a 15.30 hodin
	Modlitba posvátného růžence	15.00 hodin
	Zpívané nešpory	16.15 hodin
	Před mší svatou v 7.30 hodin Anděl Páně a vystavení milostné sošky	
	Požehnání milostnou soškou a uctívání po mši svaté v 7.30, 9.00, 11.00 a nešporách v 16.15 hodin	
Pondělí - sobota:	Areál otevřen	6.30 - 18.00 hodin
	Mše svaté	7.00, 9.00 a 17.00 hodin
	Modlitba posvátného růžence	16.30 hodin
	Před mší svatou v 7.00 hodin Anděl Páně a vystavení milostné sošky	
	Požehnání milostnou soškou a uctívání po mši svaté v 7.00, 9.00 a 17.00 hodin	
Svátost smíření:	Příležitost ke zpovědi je půl hodiny přede mší svatou, na požádání kdykoli.	
Svátost křtu:	Je vhodné, aby rodiče křtěného dítěte absolvovali přípravu ve své farnosti.	
Svátost manželství:	Je třeba, aby se zájemci o tuto svátost o ni ucházeli u faráře v místě svého bydliště.	
Ve středu	od 18.00 hodin je ve farním sále katechismus pro dospělé.	
Ve čtvrtek	po odpolední mši svaté je adorace.	
V pátek	v 7.00 hodin je mše svatá obětována za dobrodince Svaté Hory a živé i zemřelé členy Matice Svatohorské.	
V sobotu	po mši svaté v 9.00 hodin je mariánská pobožnost s přednesením zaslaných proseb. Prosby můžete zasílat na adresu prosba@svata-hora.cz, vyplnit formulář na http://www.svata-hora.cz nebo zaslat poštou.	
V sobotu	po mši svaté v 9.00 hodin se ve farním sále koná setkání ministrantů. Kontakt: ministranti@svata-hora.cz	
1. sobotu	v měsících květen až říjen se koná Poutní mariánská sobota. Program: v 9.00 hodin modlitba růžence, v 9.30 hodin katecheze, v 10.00 hodin adorace s možností přijetí svátosti smíření, v 11.00 hodin mše svatá, ve 13.00 hodin křížová cesta a ve 13.45 hodin závěrečná mariánská pobožnost. Při poutní mariánské sobotě není sloužena mše svatá v 9.00 hodin.	
2. sobotu v měsíci	jsou v 18.00 hodin latinské zpívané chorální nešpory.	
3. neděli v měsíci	přenáší mši svatou v 9.00 hodin Radio Proglas.	
V postní době	je křížová cesta v pátek od 16.30 hodin a v neděli od 15.00 hodin.	
V květnu	po odpolední mši svaté je denně kromě čtvrtku a neděle májová pobožnost.	

Úřední hodiny farního úřadu

pondělí – pátek: 9.00 – 12.00 hodin; 13.00 – 15.30 hodin

Sacromontana s.r.o. přijme pro prohlídky na Svaté Hoře **průvodce zejména v německém jazyce**. Jedná se o prohlídky v církevním objektu. Průvodcovský text je zpracovaný. Vhodné zvláště pro studenty.
Požadavky: výborná znalost jazyka, komunikativní schopnosti a reprezentativní vystupování.
Forma pracovního poměru: dohoda o pracovní činnosti. Nástup: podle dohody.
Kontakt: Martina Jechortová, prohlidka@svata-hora.cz, tel. +420 318 429 943; +420 731 619 800

Prodejna knih a poutního zboží, Svatohorské poutní muzeum a průvodcovská služba

Provozuje: Sacromontana, s.r.o.
IČ: 27363261
DIČ: CZ27363261

Odp. osoba: Martina Jechortová
Tel.: +420 318 429 943,
+420 731 619 800
Fax: +420 318 429 934
E-mail: prohlidka@svata-hora.cz
E-shop: http://shop.svata-hora.cz

Otevírací doba prodejny:

po – so:	I. – III.:	10 – 15 hodin
	IV. – V.:	9 – 16 hodin
	VI. – VIII.:	9 – 17 hodin
	IX. – X.:	9 – 16 hodin
	XI. – XII.:	10 – 15 hodin
ne:	I. – XII.:	9 – 17 hodin

Expozice Svatohorského poutního muzea:
Ke zhlédnutí v otevírací době prodejny
Vstupné: 10 Kč, v rámci prohlídky zdarma

Průvodcovská služba:
Prohlídka areálu Svaté Hory včetně běžně nepřístupných prostor s výkladem je možná:

V.:	9 - 15 hodin, denně
VI. - VIII.:	9 - 16 hodin, denně
IX.:	9 - 15 hodin, denně
X. - IV.:	jen po předchozí domluvě

Uvedené časy označují začátek první a poslední prohlídky. Prohlídku větších skupin, zejména cizojazyčnou, je vhodné v dostatečném předstihu objednat písemně nebo e-mailem.

Prohlídka v češtině: 50 Kč / 30 Kč, rodinné vstupné: 130 Kč, cizojazyčný výklad: 70 Kč / /50 Kč, děti do 6 let zdarma

„Svatá Hora v čase i nad časem“:
Zahrnuje projekci filmu o Svaté Hoře v Mníšecké kapli, prohlídku stálé výstavy na letním kůru a návštěvu Svatohorského poutního muzea. Ke zhlédnutí v otevírací době prodejny. Vstupné: 50 Kč / 30 Kč, rodinné vstupné: 130 Kč

Od pátku 10. září 2010 probíhá v pravidelných intervalech **na Svaté Hoře setkávání pedagogů** v rámci projektu Rozšíření nabídky vzdělávání v oblasti enviromentální výchovy.

Projekt reaguje na připomínky a požadavky pedagogů základních a středních škol, kteří upozorňují na časté problémy ve výchově školní mládeže k enviromentálnímu vnímání společenských souvislostí a souvislostí globálního světa.

Program je určen pro učitele základních a středních škol, nejen však pro ně, ale i pro ostatní pedagogické pracovníky, vedoucí zájmových kroužků, zájemce, kteří pracují s mládeží na jakékoli úrovni a nechybí jim vztah k této problematice.

evropský sociální fond v ČR · EVROPSKÁ UNIE · MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY · OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY - ESF - rovné příležitosti pro všechny.

Svatá Hora Vydává a rozšiřuje Římskokatolická farnost Svatá Hora, 261 80 Příbram II – 591, tel.: 318 429 930, fax: 318 429 934, e-mail: basilica@svata-hora.cz, internet: http://www.svata-hora.cz, PDA: http://www.svata-hora.cz/pda. Vychází 6x do roka. Registrační číslo MK ČR E 11719. Cena časopisu – dobrovolný dar (náklady na 1 výtisk činí 15,- Kč + poštovné). Řídí redakční rada, zodpovídá P. Anton Verbovský, CSsR. Grafická úprava, sazba a tisk Tiskárna Prima spol. s r. o. Expedici zajišťuje Karmelitánské nakladatelství, s. r. o.

Bankovní spojení Česká spořitelna, a. s., okresní pobočka Příbram, č. ú. 520395309/0800.
Zájemci o pravidelné odebírání pište na adresu redakce.

Ze svaté liturgie pouti řeckokatolíků

Koncert při slavnosti Korunovace 2010